

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

DĖL DOKUMENTŲ VIZAVIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija gavo Jūsų 2020-12-28 raštą Nr. (8.6.1E)33R-131, kuriuo pateikėte „vizuoti parengtus Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezoliucijos „Dėl dalyvavimo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje C-489/20“ ir Lietuvos Respublikos pozicijos projektus“ (toliau – Projektai).

Susipažinusi su Projektų, kuriais siūloma „pritarti Lietuvos Respublikos dalyvavimui ir procesinių veiksmų atlikimui pagal pridedamą poziciją Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje *Kauno teritorinė muitinė, C-489/20* nuostatomis“ (Projektai pridedami), Lietuvos Respublikos finansų ministerija *pritaria* šiuose Projektuose išdėstyta Lietuvos Respublikos pozicijai ir pateikiamiems argumentams.

PRIDEDAMA:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezoliucijos „Dėl dalyvavimo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje C-489/20“ projektas, 1 lapas;

2) Lietuvos Respublikos pozicijos Europos Sąjungos Teisingumo Teisme nagrinėjamoje byloje C-489/20 projektas, 5 lapai.

E. Vizgirda, tel. 239 02 28

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

R E Z O L I U C I J A

**DĖL DALYVAVIMO EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO
BYLOJE C-489/20**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Pritarti Lietuvos Respublikos dalyvavimui ir procesinių veiksmų atlikimui pagal pridedamą poziciją Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje *Kauno teritorinė muitinė*, C-489/20.

Ministrė Pirmininkė

Ingrida Šimonytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJA EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISME NAGRINĖJAMOJE BYLOJE C–489/20

Byloje C–489/20 keliami klausimai

Byla C–489/20 Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (toliau – Teisingumo Teismas) nagrinėjama pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2020 m. rugsėjo 30 d. nutartimi pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – ir Sąjungos muitinės kodeksas), 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – ir PVM direktyva) ir 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (toliau – ir Akcizų direktyva) nuostatų išaiškinimo. Konkrečiai, Teisingumo Teismo prašoma atsakyti į šiuos klausimus:

1. Ar 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas 124 straipsnio 1 dalies e punktas turi būti aiškinamas taip, kad skola muitinei išnyksta, kai tokiu atveju, koks yra nagrinėjamas šioje byloje, kontrabandinės prekės buvo sulaikytos ir vėliau konfiskuotos po to, kai jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją (išleistos vartoti)?

2. Teigiamai atsakius į pirmą klausimą, ar 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB, 2 straipsnio b punktas ir 7 straipsnio 1 dalis bei 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 2 straipsnio 1 dalies d punktas ir 70 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad prievolė mokėti akcizą ir (ar) PVM neišnyksta tuo atveju, kai, kaip yra nagrinėjamoje byloje, kontrabandinės prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos po to, kai jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją (išleistos vartoti), net jei skola muitinei išnyko Reglamento (ES) Nr. 952/2013 124 straipsnio 1 dalies e punkte numatytu pagrindu?

Pagrindinėje byloje nustatytos faktinės aplinkybės

Pagrindinėje byloje nagrinėjamas mokestinis ginčas tarp pareiškėjo UB (toliau – ir pareiškėjas) ir Kauno teritorinės muitinės (trečiasis suinteresuotas asmuo – Muitinės departamentas

prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos) dėl Kauno teritorinės muitinės (vietos mokesčių administratorius) 2018 m. kovo 21 d. sprendimo Nr. 8PM190020 „Dėl mokestinės prievolės muitinėje apskaičiavimo“, kuriuo pareiškėjui apskaičiuoti akcizai ir importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – ir PVM) bei šių mokesčių delspinigiai.

Pareiškėjas, veikdamas bendrininkų grupėje, organizavo akcizais apmokestinamų prekių neteisėtą įvežimą (kontrabandą) iš Baltarusijos į Lietuvos teritoriją – 2016 m. rugsėjo 22 d. nuošalioje vietoje per valstybės sieną buvo permesta ir perimta 6000 pakelių cigarečių (toliau – ir ginčo prekės). Automobilis, kuriuo Lietuvos teritorijoje buvo gabenamos ginčo prekės, buvo priverstinai sustabdytas pasienio pareigūnų, o automobilyje rastos cigaretės – sulaikytos.

Kauno teritorinė muitinė, atsižvelgdama į Vilniaus apygardos teismo baudžiamąjį įsakymą, kuriuo pareiškėjas buvo pripažintas kaltu padaręs nusikalstamą veiką, pareiškėją pripažino skolininku muitinei ir įregistravo mokestinę prievolę – 10 237 Eur akcizų ir 2 679 importo PVM bei, atitinkamai, 1 674 Eur ir 438 Eur šių mokesčių delspinigių. Vadovaudamasis Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktu vietos mokesčių administratorius pareiškėjui importo maito skolos muitinei neapskaičiavo (laikė, kad skola muitinei išnyko).

Nurodytą vietos mokesčių administratoriaus sprendimą pareiškėjas apskundė Muitinės departamentui, kuris 2018 m. gegužės 9 d. sprendimu patvirtino Kauno teritorinės muitinės sprendimą. Nesutikdamas su Muitinės departamento sprendimu pareiškėjas pateikė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris 2018 m. spalio 30 d. sprendimu pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą, todėl pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą LVAT.

Bylos reikšmė Lietuvai ir pagrindiniai motyvai, dėl kurių teikiama Lietuvos Respublikos pozicija

Pirma, vadovaujantis 2004 m. sausio 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 21 patvirtintų Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių (2018 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. 1375 redakcija) 119.2 punktu, Lietuvos Respublikos pozicija privalo būti rengiama, kai Lietuvos Respublikos teismas kreipiasi į Europos teisminę instituciją dėl prejudicinio sprendimo Europos Sąjungos teisės aiškinimo ir taikymo klausimais, kaip yra šiuo atveju.

Antra, prognozuojamo sprendimo šioje byloje poveikis Lietuvos Respublikos interesams įvertintas pagal 2016 m. gegužės 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos protokoliniu sprendimu Nr. 239 patvirtintą Pavyzdinį Europos Sąjungos Teisingumo Teisme svarstomų bylų svarbos Lietuvai nustatymo kriterijų ir Lietuvos Respublikos pozicijos

formulavimo gairių sąrašą (toliau – Sąrašas). Nustatyta, kad dalyvauti ir teikti poziciją šioje byloje tikslinga, kadangi būsimas sprendimas Teisingumo Teismo nagrinėjamoje byloje gali turėti įtakos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose *įtvirtintam reguliavimui* (Sąrašo 3 punktas), *valstybės finansams* (Sąrašo 5 punktas), be to būsimas sprendimas gali turėti poveikį *Lietuvos institucijų ir įstaigų nusistovėjusiai tiesiogiai taikomų ES teisės aktų taikymo (viešojo administravimo) praktikai* (sprendimams) (Sąrašo 9 punktas).

Teisingumo Teismui sprendimu byloje *Kauno teritorinė muitinė*, C–489/20 pateikus Europos Sąjungos muitų ir mokesčių teisės aktų nuostatų išaiškinimą bus užtikrintas didesnis teisinis aiškumas ir veiksmingesnis Europos Sąjungos teisės aktų ir juos įgyvendinančių nacionalinių teisės aktų nuostatų taikymas.

Lietuvos Respublikos pozicijos derinimas

2020 m. lapkričio 18 d., naudojantis Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinės sistemos (LINESIS) Europos Sąjungos teismų posisteme, apie šią bylą informuota Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos per informacinę sistemą LINESIS ir 2020 m. lapkričio 24 d. raštu pateikė savo pastabas dėl byloje *Kauno teritorinė muitinė*, C–489/20 keliamų klausimų ir būsimo Teisingumo Teismo sprendimo reikšmės Lietuvos Respublikos interesams. Lietuvos Respublikos pozicijos projektas su kompetentingų institucijų atstovais derintas 2020 m. gruodžio 15 d. vykusiame ES teismų darbo grupės posėdyje. Lietuvos Respublikos Vyriausybei pritarus dalyvavimui byloje *Kauno teritorinė muitinė*, C–489/20, pagal parengtą poziciją, Teisingumo ministerijos Atstovavimo teismuose grupė, bendradarbiaudama su Finansų ministerija, Muitinės departamentu ir Valstybine mokesčių inspekcija, parengs rašytines pastabas byloje, kurios Teisingumo Teismui turėtų būti pateiktos iki 2021 m. sausio 26 d.

Lietuvos Respublikos pozicija ir pagrindiniai palaikomi teiginiai

Lietuvos Respublikos rašytinėse pastabose byloje *Kauno teritorinė muitinė*, C–489/20, Teisingumo Teismui pateiktais klausimais bus laikomasi toliau nurodytos pozicijos.

Dėl 1 klausimo. Teisingumo Teismui pateiktu pirmuoju klausimu siekiama išsiaiškinti, ar prekių sulaikymas ir vėlesnis jų konfiskavimas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė nagrinėjamu atveju, kai ginčo prekės buvo sulaikytos ir konfiskuotos jau po to, kai jos buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, yra pagrindas skolai muitinei išnykti pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą.

Pažymėtina, kad Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktas numato, jog importo arba eksporto skola muitinei išnyksta, „kai importo arba eksporto muitu apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba kai jos sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos“. Atkreiptinas dėmesys, kad skirtingai nuo anksčiau galiojusios 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92 nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas) 233 straipsnio pirmos pastraipos d punkto nuostatos, kuri numatė, kad skola muitinei išnyksta, „<...> jeigu prekės <...> sulaikomos *jų neteisėto įvežimo metu* ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos“, Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte nėra eksplicitiškai nurodytas prekių sulaikymo momentas kaip skolos muitinei išnykimo būtinoji sąlyga. Taigi atsakant į Teisingumo Teismui pateiktą pirmąjį klausimą siūloma laikytis pozicijos, kad Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkto nuostata aiškinama kaip numatanti skolos muitinei išnykimą ne tik tais atvejais, kai neteisėtai gabenamos prekės sulaikomos pirmoje muitinės įstaigoje ir konfiskuojamos, tačiau ir tuo atveju, kai neteisėtai gabenamos prekės sulaikomos ir konfiskuojamos po to, kai jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją.

Dėl 2 klausimo. Teisingumo Teismui pateiktu antruoju klausimu siekiama išsiaiškinti, ar Akcizų direktyvos 2 straipsnio b punkto ir 7 straipsnio 1 dalies bei PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punkto ir 70 straipsnio nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad prievolė mokėti akcizus ir PVM išlieka tuo atveju, kai, kaip yra nagrinėjamoje byloje, kontrabandinės prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos po to, kai jos jau buvo neteisėtai įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją (išleistos vartoti).

Pažymėtina, kad pagal Akcizų direktyvos 2 straipsnio b punktą akcizais apmokestinamos prekės yra apmokestinamos jų importo į Sąjungos teritoriją metu. Vadovaujantis Akcizų direktyvos 7 straipsnio 1 dalimi, prievolė apskaičiuoti akcizus atsiranda „išleidimo vartoti momentu ir išleidimo vartoti valstybėje narėje“. Pagal Akcizų direktyvos 7 straipsnio 2 dalies d punktą „išleidimas vartoti“ suprantamas kaip „akcizais apmokestinamų prekių importas, įskaitant neteisėtą importą, išskyrus atvejus, kai akcizais apmokestinamoms prekėms jas importavus nedelsiant pritaikytas

akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas“. Teisingumo Teismo praktikoje laikomasi pozicijos, kad tinkamam vidaus rinkos funkcionavimui svarbu, jog visose valstybėse narėse prievolės apskaičiuoti akcizus sąvoka būtų vienoda, todėl ir Akcizų direktyvoje nurodytos sąvokos „išleidimas“ ir „išleidimas vartoti“, kuriomis apibrėžiamas momentas, kai atsiranda prievolė apskaičiuoti akcizus, turi būti aiškinamos vienodai visose valstybėse narėse.

Vadovaujantis PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punktu bei 70 straipsnio nuostatomis, PVM objektas yra prekių importas ir „apmokestinimo momentas įvyksta ir prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tada, kai prekės yra importuotos“. Teisingumo Teismo praktikoje nurodoma, kad apmokestinimo PVM momentas įvyksta, kai prekės išleidžiamos į Sąjungos ekonominę apyvartą ir todėl gali būti vartojamos.

Pažymėtina, kad Akcizų direktyvoje ir PVM direktyvoje nėra nuostatų, reglamentuojančių mokestinių prievolių išnykimą neteisėto prekių įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją bei vėlesnio jų sulaikymo ir konfiskavimo atveju. Teisingumo Teismo praktikoje taip pat akcentuojama, kad išleidus į Sąjungos ekonominę apyvartą neteisėtai įvežtas prekes įvyksta apmokestinimo momentas, o nurodytų prekių sulaikymas ir konfiskavimas nepaneigia prievolės mokėti akcizus ir PVM. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, Teisingumo Teismui pateiktu antruoju klausimu siūloma laikytis pozicijos, kad Akcizų direktyvos 2 straipsnio b punkto ir 7 straipsnio 1 dalies bei PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punkto ir 70 straipsnio nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad prievolė mokėti akcizus ir PVM išlieka tuo atveju, kai, kaip yra nagrinėjamoje byloje, neteisėtai į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos (išleistos į Sąjungos ekonominę apyvartą) akcizais apmokestinamos prekės vėliau sulaikomos ir konfiskuojamos.

Lietuvos Respublikos pozicijos rengėjai

Lietuvos Respublikos poziciją byloje *Kauno teritorinė muitinė*, C-489/20, parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Atstovavimo teismuose grupės vyresnioji patarėja Vytautė Kazlauskaitė-Švenčionienė (tel.: 2662925, el. paštas: vytaute.kazlauskaite@tm.lt).

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl LT pozicijos ESTT byloje C-489/20
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-01-12 Nr. ((14.14E-03)-5K-2100048)-6K-2100271
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Bilkštytė Rūta, Viceministrė, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	RŪTA BILKŠTYTĖ, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-01-12 14:25:41 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-01-12 14:26:11 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-22 08:28:02 – 2023-12-22 08:28:02
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Lietuvos Respublikos finansų ministerija , Lietuvos Respublikos finansų ministerija, į.k.288601650 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-02-28 16:28:06 iki 2022-02-27 16:28:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Sekasoft:AIS:EDVS:1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-01-12 15:46:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-01-12 15:46:00 Dokumentų valdymo sistema Avilys